

Idéprogram 2026–2029

Antaget av Förbundet Reservofficerarnas förbundsstämma 2026-03-23.

Inledning

Omvärldsläget är allvarligare än på flera generationer. Sverige är medlem i Nato och Försvarmakten ska rusta upp snabbare än någonsin i modern tid. Ambitionerna är högre och målen är svårare att nå än på länge. Reservofficeren behövs mer än någonsin förut. Fler kommer att behöva tjänstgöra mer och oftare. Reservofficerare kommer att behöva bestrida fler och svårare befattningar. Det ställer höga krav på utbildning, rekrytering och ”behålla-perspektiv” – från Försvarmakten, politiken och reservofficerarna själva.

Under perioden 2022–2025 har Ryssland invaderat Ukraina, Sverige har inträtt i Nato och försvarsanslagen har ökat från 74 till 143 miljarder per år. Antalet reservofficerare, såväl anställda som aktivt tjänstgörande, har dock knappt ökat nämnvärt. Vad som sker under perioden 2026–2029 vet ingen. Det vi vet är att många reservofficerare vill tjänstgöra mer än de gör idag och att många hinder för tjänstgöring kvarstår. Vi vet att reservofficersutbildningen attraherar och examinerar för få och måste bli bättre. Vi vet att Försvarmakten många gånger uppfattas som en dålig arbetsgivare och har problem med såväl struktur som kultur. Det måste vi komma till rätta med.

Reservofficerssystemet har återuppstått men kunskapen om det är låg och flertalet åtgärder behöver vidtas för att få det robust och hållbart. Näringsliv och arbetsgivare behöver visa förståelse för personal med deltidsengagemang i försvaret. Staten måste tillse likvärdiga och goda villkor för de som drar sitt strå till stacken. Det svenska försvaret behöver rustas – snabbt, effektivt och med kompetent och lösningsorienterad personal.

I detta program presenterar vi våra förslag indelat på tre tema:

- Ett trovärdigt försvar (våra förslag till Försvarmakten)
- Ett land att kämpa för (vårt försvarspolitiska program)
- Ett gott arbetsliv (vår avtalsplattform)

Om Förbundet Reservofficerarna

Förbundet Reservofficerarna företräder medlemmarna i Sverof och SMRO. Vi verkar för bättre villkor för reservofficerare. Vårt mål är så många reservofficerare som möjligt ska tjänstgöra i Försvarmakten. Vi är del av Folk och Försvar, Saco och OFR. Vi ingår i OFR:s förbundsområde för officerare (OFR/O). Vi erbjuder våra medlemmar rådgivning inför, under och efter tjänstgöring samt bistår med facklig rättshjälp. Vi bevakar reservofficerares intressen genom ett aktivt påverkansarbete gentemot politik och näringsliv samt ett trovärdigt förhandlingsarbete.

Ett trovärdigt försvar

Våra förslag till Försvarsmakten

Försvarsmakten behöver bli bättre på att ta hand om sina reservofficerare, nyttja dem på fler och bättre sätt och utveckla reservofficersutbildningen.

Personaltjänst

För att bättre ta hand om befintliga reservofficerare bör Försvarsmakten:

- Tillse att alla reservofficerare har en aktuell tjänstgöringsplan.
- Tillse att det finns reservofficershandläggare anställd på heltid vid alla förband.
- Tillse att alla reservofficerare är krigsplacerade och har en befattning som är lämplig med hänsyn till såväl militär som civil kompetens.
- Tillse att alla reservofficerare erbjuds ett medarbetarsamtal årligen, anpassat i form och innehåll till individen i fråga.
- Anskaffa och utveckla digitala verktyg för att hålla reservofficerare informerade om verksamheten på arbetsplatsen över tid.
- Degradering ska aldrig komma i fråga vid växling av personalgrupp.

Förutsättningar för tjänstgöring

För att tillse att så många reservofficerare som möjligt får möjlighet att tjänstgöra bör Försvarsmakten:

- Sträva efter redundans i krigsorganisationen och ta höjd för detta i planering.
- Tillse att alla reservofficerare som vill tjänstgöra får göra det i lämplig omfattning.
- Tillse att det löpande ordnas anpassade och tillgängliga avrostningskurser.
- Förenkla byte av förband, återanställning och personalrörlighet för reservofficerare.
- Tillse att reservofficerare har tillgång till de arbetsverktyg som tjänsten kräver, ex. tjänstekort och personlig utrustning.
- Tillse att reservofficerare får erforderlig kompetensutveckling och ges möjlighet att fördjupa, bredda och vidmakthålla kompetens.

Reservofficersutbildningen

Försvarsmakten har ett stort behov av reservofficerare och har en unik möjlighet att rekrytera och forma framtidens reservofficerskår genom en attraktiv och gedigen reservofficersutbildning. Försvarsmakten bör därför:

- Bättre anpassa ROU efter reservofficerskadetters höga akademiska förmåga och tillåta ett högt studietempo.
- Tillse att det finns möjlighet att kombinera civila universitetsstudier och militära studier för att bli reservofficer, antingen genom integrerade eller parallella utbildningar.
- Se över ersättningsnivåer för kadetter under utbildning och överväg att anställa kadetter inför utbildning.
- Öka antalet platser på ROU till minst 150 platser per år.
- Bedriva ett aktivt rekryteringsarbete och kan med fördel ta hjälp av reservofficersorganisationerna.

Ett land att kämpa för

Vårt försvarspolitiska program

Politiken har det yttersta ansvaret att dimensionera och designa det militära försvaret, men också för att reservofficerare ska kunna leva ett bra liv i övrigt.

Försvarsplanering

I syfte att skapa en trovärdig krigsorganisation med hög avskräcknings- och försvarsförmåga, på ett sätt som värnar svensk konkurrenskraft och hushåller med allmänna medel, bör politiken verka för att:

- Försvarsmakten ska sträva efter en stor krigsorganisation med inbyggda reserver och redundans.
- Den förordningsstyrda begränsningen som gör att reservofficerare inte får arbeta mer än tre år per åttaårsperiod i grundorganisationen (s k 3/8-regeln) tas bort.
- Reservofficerares tjänstgöringsskyldighet fortsatt regleras i avtal.

Arbetsituation

För att undanröja hinder för reservofficerstjänstgöring bör politiken verka för att:

- Reservofficerare kompenseras för inkomstbortfall vid tjänstgöring.
- Säkerhetsprövning i framtiden sker genom central klarering (*personal security clearance*) i stället för mot enskild befattning.
- Säkerhetsprövningsbeslut ska motiveras och göras överklagbara för ökad transparens och rättssäkerhet.
- Ekonomiska incitament, såsom ytterligare kontanta tjänstgöringspremier eller nedskrivning av studielån, används för att främja reservofficerstjänstgöring.
- Reservofficerare ska ha rätt till NOR på grundval av anställningstid.
- Rätt att flytta semesterdagar från Försvarsmakten till civil arbetsgivare bör utredas.

Civila anpassningar

För att reservofficerare ska kunna tjänstgöra behöver det civila livet anpassas i viss mån. Därför bör politiken verka för att:

- Reservofficerare ska ha lagstadgad rätt till tjänstledighet för reservofficerstjänstgöring.
- Lönediskriminering på grund av reservofficerstjänstgöring ska beläggas med ett explicit förbud, likt vad som gäller vid föräldraledighet.
- Staten ska vara ett föredöme för civila arbetsgivare för hur reservofficerare ska behandlas.
- Studenter ska ha explicit rätt till studieuppehåll och anstånd med studiestart för tjänstgöring som eller utbildning till reservofficer.
- Reservofficerstjänstgöring ska utgöra ett sådant laga förfall som medger tillräckliga anpassningar och dispenser för att kombinera tjänstgöring med heltidsstudier.
- Lön och ersättningar som uppburits vid reservofficerstjänstgöring bör undantas från det s k fribeloppet (studiemedel).

Ett gott arbetsliv

Vår avtalsplattform

Som fackförbund kommer vi, själva och tillsammans med andra organisationer, att verka för bättre villkor och ett bättre arbetsliv.

Prioriteringar

Vid förhandlingsbordet kommer vi att verka för:

- Höjda officerslöner över lag för en ökad attraktivitet i officersyrket.
- Större hänsyn till civil kompetens och erfarenhet vid lönesättningen.
- Avveckling av anställningsformen RO2 till förmån för en anställning.
- Tillägg som bättre reflekterar de uppoffringar som görs, ex. vid FM-dygn.
- Höjda pensionsavsättningar och god möjlighet till flexibla pensionslösningar.
- Undanröjande av all osaklig deltidsskimming.
- Tjänstgöringsskyldighet i fred som bygger på frivillighet och flexibilitet.

Vår fackliga verksamhet

Vi organiserar oss för att ge god service och få bättre villkor. Det gör vi genom att:

- Vi företräder Sverofs och SMRO:s medlemmar som experter på reservofficersfrågor.
- Vi företräder reservofficerare (och kadetter) exklusivt.
- Vi samverkar inom ramen för OFR:s förbundsområde för officerare (OFR/O) och deltar därigenom i arbetet inom OFR/O FM och OFR/S,P,O.
- Vi arbetar för bättre villkor genom kollektivavtal och förordar siffersatta och tidsbestämda löneavtal.

Stöd från Försvarmakten

Vår fackliga verksamhet kräver stöd från Försvarmakten. Vi ska ha likvärdiga möjligheter som fackliga förtroendemän har att representera våra medlemmar. Vi behöver därför följande stöd från Försvarmakten:

- Tillträde till förbanden för att informera kadetter och anställda om deras villkor och vår verksamhet.
- Fler och bättre former för dialog och samverkan samt ökade möjligheter till medinflytande.
- Ökat ekonomiskt stöd för att möjliggöra ökad närvaro och representation.